

Kako izgleda vizija upravljanja otpadom bazirana na iskustvima koja bi bila korisna i primenljiva u zemljama Zapadnog Balkana? Osnovni hijerarhijski princip pri upravljanju otpadom podrazumeva prevenciju stvaranja otpada kao temelj kvalitetne organizacije ovog sektora. Taj princip zahteva sveobuhvatno obrazovanje građana, ulaganje u postrojenja i sistem komunalnih usluga.

Prevenција stvaranja otpada i smanjenje količine opasnih supstanci u otpadu su prioriteta Evropske unije u upravljanju otpadom, koje bi reforme u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj trebalo da prate, zaključeno je na onlajn radionici održanoj u okviru regionalnog projekta EPPA.

Na radionici održanoj 2. juna, predstavnici institucija i civilnog sektora iz Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, prolazili su kroz obuke o problemima i inovativnim rešenjima u sektoru upravljanja otpadom. Predavači i govornici su bili predstavnici Evropske komisije i Delegacije EU iz zemalja učesnica.

Kako izgleda austrijski model?

Iskustva Austrije, koja je dostigla visoke standarde u upravljanju otpadom, koriste se kao svetli primer u ovom sektoru. Ta zemlja otišla je korak dalje čak i u odnosu na svoje evropske partnere, stvorivši sofisticirani sistem upravljanja, prikupljanja i obrade podataka. Austrijski model podrazumeva baze podataka o kompanijama, sistemima za odlaganje i tretiranje otpada, podatke o količini, sastavu i tretmanu otpada, kao i uvoz, izvoz i razmenu otpada među kompanijama.

Kako bi se osiguralo postupanje u skladu sa zakonom, birokratski procesi su maksimalno pojednostavljeni kroz integrisane onlajn aplikacije i baze podataka, gde se podnose zahtevi, izveštaji i dokumentacija radi dobijanja potrebnih dozvola i licenci.

Da li je takva vizija realna za Zapadni Balkan?

Da li je austrijski model dostižan?

Ovako složeni sistemi upravljanja otpadom podrazumevaju ozbiljnu investiciju - u resurse, logistiku, zakonodavstvo i njegovu doslednu primenu. Prema procenama Milke Gvozdinović, koordinatorke za politike životne sredine i umrežavanje Mladih istraživača Srbije, tokom sastanka pokazalo se da zemlje u regionu i dalje ne uspevaju da naprave tražene i očekivane promene u sistemu upravljanja otpadom.

„Razumevanje dobrog upravljanja je površno, a saradnja između aktera u sistemu nedovoljna. Postavljanje ciljeva se bazira na nedovoljno preciznim podacima, finansiranje je nedovoljno i loše planirano. Veoma slaba uključenost predstavnika institucija iz Srbije i

regiona u razgovore sa Evropskom komisijom i stručnjacima iz EU tokom ove radionice reflektuje stanje u ovoj oblasti," ocenila je ona.

Na radionici se govorilo i o kretanju od linearne ka cirkularnoj ekonomiji, ranije promovisanom konceptu, koji će novim investicijama biti ojačan u Zelenom paktu EU. Prošlog meseca, 11. maja 2020. godine donesen je novi plan za cirkularnu ekonomiju Evropske unije.

Izvor: ekosistem.mis.org.rs